

Välfärdsområdesstyrelsen 27.05.2024 § 71

§ 71

Givande av utlåtande till välfärdsområdesfullmäktige om de åtgärder som nationalspråksnämndens årsberättelse om hur tjänsterna på minoritetens språk har genomförts ger anledning till

Beredning och upplysningar:
Öberg Benita

fornamn.efternamn@luvn.fi

Förslag

Välfärdsområdesdirektör Svahn Sanna

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar

1. anteckna för kännedom den av nationalspråksnämnden 13.3.2024 § 9 inlämnade årsberättelsen för 2023 om hur tjänsterna på minoritetens språk har genomförts samt redogörelsen för konsekvenserna av välfärdsområdesfullmäktiges beslut 2023 för hur de språkliga rättigheterna förverkligas i praktiken,

2. föreslå välfärdsområdesfullmäktige att välfärdsområdesfullmäktige beslutar anteckna för kännedom följande utlåtande om de åtgärder som nationalspråksnämndens årsberättelse om hur tjänsterna på minoritetens språk har genomförts ger anledning till:

Utvecklingshelheterna i nationalspråksnämndens årsberättelse

1. Tillgången till service på svenska,
2. Tillgången till svenskkunnig personal,
3. Tillgång till svenskspråkigt material har beaktats i det av välfärdsområdesstyrelsen 18.12.2023 § 230 godkända nationalspråksprogrammet, samt utvecklingshelhet
4. Utvecklande av nätverksbaserat kunskapscenter vid Raseborgs sjukhus ingår i regeringsprogrammet för Petteri Orpos regering,

och

3. föreslå välfärdsområdesfullmäktige att välfärdsområdesfullmäktige beslutar anteckna för kännedom nationalspråksnämndens redogörelse för konsekvenserna av välfärdsområdesfullmäktiges beslut 2023 för hur de språkliga rättigheterna förverkligas i praktiken.

Behandling

Beslut

Välfärdsområdesstyrelsen godkände beslutsförslaget enhälligt.

Redogörelse

Nationalspråksnämnden har den 13 mars 2024 § 9 godkänt årsberättelsen och dess redogörelse för konsekvenserna av välfärdsområdesfullmäktiges beslut för hur de språkliga rättigheterna förverkligas i praktiken.

Årsberättelsen för 2023 ger en bild av hur de svenskspråkiga tjänsterna i välfärdsområdet har genomförts. År 2023 fanns inte tillräckliga och tillförlitliga uppgifter tillgängliga för att bedöma hur de svenskspråkiga tjänsterna har genomförts. Organisationen använder flera olika klient- och patientdatasystem vars mätare inte fullt har kunnat utnyttjas eller så har de inte kunnat användas för bedömning av svenskspråkiga tjänster. Därför är de uppgifter och resultat som presenteras i årsberättelsen en sammanställning av invånar- och personalenkäter och redogörelser som utarbetats av serviceområdena.

Utvecklingshelheterna som valts utifrån iakttagelserna i årsberättelsen består av följande punkter:

1. Tillgången till service på svenska
2. Tillgången till svenskkunnig personal
3. Tillgång till svenskspråkigt material
4. Utvecklande av nätverksbaserat kunskapscenter vid Raseborgs sjukhus

Av dessa utvecklingshelheter finns punkterna 1–3 i det av välfärdsområdesstyrelsen 18.12.2023 § 230 godkända nationalspråksprogrammet, och de bearbetas inom ramen för nationalspråksprogrammet. Utvecklingshelhet 4 ingår i regeringsprogrammet för Petteri Orpos regering, och den beaktas som en del av genomförandet av regeringsprogrammet.

Enligt lagen om välfärdsområden och 53 § 1 punkten i förvaltningsstadgan ska nationalspråksnämnden utreda, bedöma och uttala sig om hur välfärdsområdesfullmäktiges beslut påverkar hur de språkliga rättigheterna tillgodoses i praktiken.

Dessutom ska nationalspråksnämnden enligt 53 § i förvaltningsstadgan årligen lämna välfärdsområdesstyrelsen en berättelse om hur tjänsterna på minoritetens språk har genomförts. Välfärdsområdesstyrelsen lämnar till välfärdsområdesfullmäktige ett utlåtande om de åtgärder som nämndens berättelse ger anledning till.

Bilaga

- 1 Nationalspråksnämndens årsberättelse 2023

Tilläggsmaterial

- Personalenkät om svensk service 2023 - Henkilöstökysely ruotsinkielisistä palveluista 2023
- Invånarenkät om tjänster på svenska
- Sammandrag av invånarenkäten om den svenska servicen - ej publicerbar
- Sammandrag av personalenkäten om den svenska servicen - ej publicerbar

För kännedom

Verkställighet

Beslutshistoria

Nationalspråksnämnden 13.03.2024 § 9

§ 9

Beredning och upplysningar:

fornamn.efternamn@luvn.fi

Förslag

Serviceinjedirektör, social- och hälsovårdens serviceproduktion, tjänster på svenska Öberg Benita

Nationalspråksnämnden beslutar

1. att för egen del godkänna bifogad årsberättelse om hur tjänsterna på svenska har genomförts år 2023 och
2. att sända bifogad årsberättelse till välfärdsområdesstyrelsen.

Behandling

Under behandlingen lämnade ledamoten Lahti följande ändringsförslag, som ledamot Ahde understödde:

”Personalresurser för enheten för tjänster på svenska ska tydligt nämnas i årsberättelsen.”

Under behandlingen lämnade ordförande Westerholm följande ändringsförslag, som ledamot Ahde understödde:

- på sidan 5 meningen ”De beslut som gjorts under och tillhörande verksamhetsåret 2023 har inte påverkat de språkliga rättigheterna negativt.” ändras till ”De beslut som gjorts under och tillhörande verksamhetsåret 2023 kan inte i detta skede påvisas ha påverkat de språkliga rättigheterna negativt.”

- på sidan 8 meningen ”Att främja delaktighet på två språk är en viktig del av det kontinuerliga arbetet där man strävar efter att inkludera personalen och invånarna i förnyelsen av våra tjänster och planeringen av framtidens välfärdsområde.” ändras till ”Att främja delaktighet på bägge nationalspråk är en viktig del av det kontinuerliga arbetet där man strävar efter att inkludera personalen och invånarna i förnyelsen av våra tjänster och planeringen av framtidens välfärdsområde.”

- på sidan 9 meningen ”Tillsynsarbetet i regionerna utförs på två språk i mån av möjlighet och personalen och kunderna intervjuas på deras modersmål.” ändras till ”Tillsynsarbetet i regionerna utförs på svenska och finska i mån av möjlighet och personalen och kunderna intervjuas på deras modersmål.”

- på sidan 9 meningen ”När det gäller service, både den egna produktionen, servicesedlar och köptjänster är det viktigt att språkaspekten är beaktad.” ändras till ”När det gäller service, både den egna produktionen, servicesedlar och köptjänster är det viktigt att de språkliga rättigheterna förverkligas.”

- på sidan 26 i stycke 2 läggs följande mening till "Som framkommer ovan behövs det målmedvetna åtgärder för att de språkliga rättigheterna ska förverkligas för samtliga i Västra Nylands välfärdsområde."

- på sidan 26, första punkten under utvecklingshelhet 1 *Tillgången till service på svenska* "fungerande processer för kundstyrning enligt språk. Språkkunskaper läggs in i HR-programmet och det nya klient- och patientdataprogrammet i den mån det är möjligt." ändras till "fungerande processer för kundstyrning enligt språk. Språkkunskaper läggs in i HR-programmet och det nya klient- och patientdataprogrammet."

- på sidan 27 femte punkten under utvecklingshelhet 1 *Tillgången till service på svenska* "i samband med digitala- och andra utvecklingsprojekt skall språkaspekten tas i beaktande" ändras till "i samband med digitala- och andra utvecklingsprojekt ska språkaspekten tydligt beaktas"

- på sidan 27 under utvecklingshelhet 1 *Tillgången till service på svenska* läggs följande sjätte punkt till "de språkliga rättigheterna ska säkerställas i upphandlingsprocesserna"

- på sidan 27 under utvecklingshelhet 4 *Utvecklande av nätverksbaserat kunskapscenter vid Raseborgs sjukhus (regeringsprogrammet, gäller alla serviceområden)* läggs följande ny punkt till "Syftet är att stödja och utveckla tillgodoseendet av de språkliga rättigheterna inom social- och hälsovården. Viktigaste målsättningen är att stärka servicestigarna på svenska."

- på sidan 25 läggs följande mening till som andra stycke "Det finns ännu tydliga brister gällande språkaspekten i rekryteringsannonserna och endast en del har publicerats på svenska."

Under behandlingen lämnade ledamoten Fjäder följande ändringsförslag, som understöddes av ledamot Liljelund:

"Stycke 6 *Utvecklinghelheter* flyttas till som stycke 2 i årsberättelsen."

Ordföranden förklarade diskussionen avslutad.

Ordföranden frågade om ledamot Lahtis ändringsförslag kan godkännas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig detta, konstaterade ordföranden att nationalspråksnämnden godkände ändringsförslagen enhälligt.

Ordföranden frågade om ordförandens ändringsförslag kan godkännas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig detta, konstaterade ordföranden att nationalspråksnämnden godkände ändringsförslagen enhälligt.

Ordföranden frågade om ledamot Fjäders ändringsförslag kan godkännas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig detta, konstaterade ordföranden att nationalspråksnämnden godkände ändringsförslagen enhälligt.

Ledamot Fjäder var frånvarande från sammanträdet under behandlingen av detta ärende kl. 19.08-19.10.

Ledamot Lahti var frånvarande från sammanträdet under behandlingen av detta ärende kl. 19.10-19.12.

Ledamot Särs var frånvarande från sammanträdet under behandlingen av detta ärende kl. 19.13-19.18.

Beslut

Nationalspråksnämnden beslutade

1. att för egen del godkänna bifogad årsberättelse om hur tjänsterna på svenska har genomförts år 2023 och
2. att sända bifogad årsberättelse till välfärdsområdesstyrelsen.

Redogörelse

Nationalspråksnämnden ska i enlighet med 33 § i lagen om välfärdsområden (611/2021) årligen lämna välfärdsområdesstyrelsen en berättelse om hur tjänsterna på minoritetens språk har genomförts. Välfärdsområdesstyrelsen lämnar välfärdsområdesfullmäktige ett utlåtande om de åtgärder som nämndens berättelse ger anledning till.

Syftet med den årsberättelsen är, enligt lagpropositionen, att ge information som välfärdsområdet kan utnyttja när man fattar beslut om planeringen av tjänsterna för den språkliga minoriteten. Rapporteringen har också en direkt koppling till den uppgift nationalspråksnämnden har i att utreda, bedöma och fastställa vilka tjänster den språkliga minoriteten har behov av på sitt eget språk och att följa tillgången på tjänsterna och deras kvalitet.

Stommen för årsberättelsen har gjorts i samarbete med övriga tvåspråkiga välfärdsområdena, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen men så att var och en utgår från sin verksamhet, behov och möjlighet att få information inom den egna organisationen. Målet är att få någorlunda jämförbar data. Nationalspråksnämnden i Västra Nylands välfärdsområde har godkänt stommen för årsberättelsen den 4.10.2023.

Det kan konstateras att det i årsberättelsen för år 2023 inte finns optimalt med data i och med olika klient- och patientdatasystem inom organisationen och andra mätare som inte ännu är tagna i bruk eller utvecklade enligt det behov som föreligger för att kunna utvärdera svenskspråkig service.

Bilaga

Tilläggsmaterial

För kännedom Verkställighet

Beslutshistoria